

liri tingueren tant en comú, que tota una escola de lingüistes han cregut que aquell no era més que una branca de l'«illiro-venètic», família indoeuropea.

d) Una de les més conspícues característiques fonètiques de la llengua dalmàtica fou la conservació de la *ç* del llatí vulgar (=CI, CE del llatí clàssic) com a *k*: CENA > dalm. *kaina*, CRUCEM > dalm. *krauk*, CERASEA > dalm. *kris*, CEPULLA > dalm. *kapula*, CERA > dalm. *kercellu*, etc. D'altra banda el dalmàtic conservava sempre sordes les oclusives intervocàliques com la -r-: Ragusa *uklata* Oculata, Veglia *saita* SAETA, *kaitaina* CATENA, *creput* de CREPARE, etc. En fi el serbo-croat és una de les llengües eslaves que més tendeix a desplaçar l'accent cap a la síl·laba inicial.

És natural, per totes aquestes raons, de sospitar que aquest raguseu *flèkta* vingui d'un antic FLĒKĪATA sincopat. O qui sap si la *e* hi hauria nascut per metafoia de FLAKĪATA, causada per la iod (I) següent. Tinc prou coneixement per guiar-me en les línies generals de la fonètica de les llengües eslaves i del dalmato-romànic, però he de recusar-me en els detalls, i deixar aquests, i tota la qüestió, en mans dels especialistes iugoslavs i els altres del ram. En tot cas ara veig clar que aquest mot raguseu no deu venir del ll. FLECTERE, i que no pot servir com a base per suposar que el nostre *flassada* s'expliqui per un *FLECTIATA derivat de FLECTERE, possibilitat que, tot deixant-li la porta oberta en l'article del DCEC, mirava ja llavors amb franc escepticisme (veg. raons allà, i en particular la formació en -IATA o en -IARE no s'explicaria bé morfològicament, partint de FLECTERE, en llatí, i ni tan sols en romànic, sense forçar tota versemblança).

L'origen del raguseu *flèkta* ja va ser estudiat pels dos grans especialistes del dalmàtic: Bartoli (*Das Dalmatische*, poc, val a dir, en I, 312, II, 290, i § 399) i, sobretot, P. Skok, que va treballar-hi repetidament i a fons: ZRPb. L, 500, i LTV, 482, 425, 499, 500; i al final va tornar-hi en un ampli article del seu *Etimologijski Rječnik Hrvatskoga ili Srpskoga Jezika* (1970), completat pòstumament per L. Jonke i pel meu amic Mirko Deanović, el gran deixeble de Skok. Com es va veure de seguida, hi ha alguna relació amb tres o quatre ètims i famílies de mots, diferents de *flassada*. I jo no nego que aquesta relació existeix (i amb algun d'ells és important), però suggerixo, i m'inclino a creure, que és una relació, en part contaminadora, en part merament convergent i, en tot, necessitada encara de més recerques.

Aquests grups són a) el gr. *πλέχω* 'jo entreteixo, trenco' i el seu derivat gr. dial. d'It. *πλεκτη* 'trenca' (Bova, Ótranto); b) sobretot el croat *plàhta* 'espècie d'embolcall' («podvratnik, maramica») i eslovè *plàhta* 'flassada' («plache, bettdecke»); aquí és evident que hi ha una relació considerable amb *flèkta*, però Miklošič (1887), el gran especialista eslovè i austríac de l'etimologia eslava, justament opinava que aquest mot iugoslau havia de ser un manlleu («entlehntes wort»)! c) it. *fietta* 'pannolino con cui si ornano il capo le donne': potser sí que aquest surt del ll. FLECTERE (sobretot si és antiga una glossa «flecta: nate d'es-

train», o sigui 'estora de palla', que cita vagament el FEW, sense donar-ne font ni precisions); però ací, molt més encara que en la connexió a, un té clarament la impressió més de convergència que de font;

d) alb. *plaf*, *plëjëne* 'flassada virolada de llana' (G. Meyer, *Etym. Wb. d. alb. Spr.*, 343; Jokl, *Studien zur alb. Etym.*, Viena, 1911, 69-70). I aquí ja em sembla més probable que hi hagi alguna vella relació. Però essent l'albanès una llengua illíria, tan farcida de manlleus (romànics i de pertot), i de fonètica històrica tan evolucionada i complexa, em pregunto si no fóra prudent de pensar si, tant en aquest mot albanès (que hom sol derivar de l'arrel indoeur. del gr. *πλέχω*, cosa que pot tenir quelcom de veritat), com en el croat-eslovè (b) no tenim també relíquies de l'ètimon sorotàptic de *flassada*, FLAKĪATA: no posseeixen les llengües eslaves el so de *f* en propi, el croat i l'eslovè haurien canviat un **flahta*, paral·lel al raguseu *flèkta*, en *plahta* assimilant-se'l més fortament que el parlar, migromànic, de Ragusa; i çno podria una cosa semblant haver-se esdevingut, en albanès, en una etapa d'aquest idioma on la *f*-sonava forastera?

e) En fi, encara hi ha una semblança més colpidora amb el gr. mod. *φλοκάρτα*, i alb. *flokatë*, que justament signifiquen 'abric o sobretot de llana blanca amb aplicats de llana vermella i blanca' («eingenähte weisen und roten Wollflocken») (Gustav Meyer, *o. c.*, 108). Un abric així és com una manta, quasi una flassada. Puix que tothom està d'acord que aquest mot neogrec i albanès és un manlleu, çper què no admetre que és un altre dels avatars del sorotàptic FLAKĪATA (més o menys contaminat pel llatínisme alb. i sbcr. *floka*, *flòk*, provinent de FLOCCUS)?

f) Potser també hi hauria alguna relació entre *flassada* amb el raguseu *flèkta*, per una banda, i un mot *flat*, que solament puc documentar en docs. ross. i vigatans antics, amb un sentit com 'manat de lli, o de cànem' (en part potser ja una troca d'aquestes filatures): «unes mapas et unes tovaïas; et *flads* tres de lin; unos parillos anades», doc. de la primera meitat del S. XII (BABL VII, 198); «un *flat* de li: dos dr.» a la Lleuda de Cotlliure de 1249 (RLR IV, 254), «de quolibet *flat* de lino, de homine extraneo, un serre, in die jovis --», «de quolibet *flat* de lino, extraneo, medium serre» en la Lleuda de Perpinyà (mj. S. XIII, copiada c. 1295), RLR IV, pp. 367 i 369. És a dir que de cada *flat*, com a lleuda, pendrien mig cerro de lli, i si era en dijous, tot un cerro. L'InvlC reuneix 5 testimonis de *flat de li*, des de la fi del S. XIII fins a 1380, i un altre encara s. v. *cerro*. He sentit encara parlar de un *flat* per a un 'manat de cànem' a Serra de Daró, B. Emp., i n'he vist exemples en un «llevador» manuscrit de St. Iscle d'Empordà, escrit el 1789 i conservat en el poble (1958). En fi hi hem d'afegir, encara, 5 casos de *flat de cànem* en docs. del S. XV (1427-1492), citats pel DAG.

De nou aquí m'he d'inclinar a admetre com a més probable que no hi hagi amb FLASSADA gaire més que una relació de convergència (cf. angl. *flat* 'pla, aplatat' i la seva família germànica). Sense descartar del tot que, quan *flaçada* sonava *fla'sáda* (percebert-lo